

تجوید و علوم قرآن

مؤلف:

دوکتور نظام الدین "نافع"

" " :

:

1996-11-3:

13 - 10:

77 :

. 800 :

:

فهرست عناوین

6	پیش گفتار
8	تعریف قرآن
8	اسماء و اوصاف قرآن مجید
5	جمع و ترتیب قرآن مجید
5	جمع آوری قرآن مجید در عهد آنحضرت صل الله علیه و سلم
12	جمع آوری قرآن مجید در دوره ء خلیفه اول حضرت ابوبکر صدیق رضی الله عنه
14	جمع آوری قرآن مجید در دوره ء خلیفه سوم حضرتعثمان رضی الله عنه
15	سورت های مکی ومدنی
16	خصوصیات و ممیزات سوره های مکی
17	خصوصیات و ممیزات سوره های مدنی
18	فضایل قرآن مجید
21	آداب تلاوت قرآن مجید برای خواننده و مستمع
21	قرآن مجید را در حالت پاکی بدن و وضوء تلاوت نمودن
22	قرآن را در جای پاک و نظیف تلاوت کردن
22	در وقت تلاوت رو بروی قبله با وقار و آداب کامل نشستن .
22	در شروع تلاوت اعوذ بالله گفتن
23	قرآن را به خشوع و خضوع خواندن
23	قرآن را به ترتیب و ترتیل خواندن

24	قرآن کریم را به آواز خوب و دلنشین قرائت نمودن
25	قرآن را به منظور خوشنودی خداوند تلاوت کردن
26	سوره ها و آیه های قرآن مجید
28	سجده های تلاوت
29	تجوید
29	تعریف تجوید
29	حروف هجا ء یا الفبای زبان عربی
30	فرق میان الف و همزه
31	حرکات و سکون
31	حرکات
31	نتوین
31	دندانها
33	مخارج حروف
33	طریق شناختن مخارج
33	اقسام مخارج
33	محل مخارج
36	صفات حروف
39	احکام میم ساکن و مشدد
40	احکام نتوین و نون ساکن
41	اظهار

41	ادغام
41	اخفاء
42	اقلاب
42	احکام مد
43	انواع مد
43	مد طبیعی
43	مد غیر طبیعی
43	مد متصل
43	مد منفصل
44	مد عارض لسکون
44	مد منقل کلمی
44	مد مخفف کلمی
44	مد منقل حرفی
44	مد مخفف حرفی
44	ادغام
44	ادغام کبیر
45	ادغام صغیر
45	متماثلین
45	مقاربین
45	متجانسین

45	غنه
45	احكام لام
46	احكام راء
48	وقف هاى قرآن مجيد
48	وقف هاى قرآن مجيد (6) نوع است
48	علامات وقف
50	آشنائى باتلاوت كلام الله مجيد چاپ عربستان سعودى
54	آشنائى با آثار مؤلف
57	مأخذ
2	فهرست عناوين

(25:30)

(())

(())

-
1996 10
-

تعریف قرآن

اسماء و اوصاف قرآن مجید

:

<p style="text-align: center;">: (())</p> <p style="text-align: center;">(سورة اسراء ایه 9)</p> <p style="text-align: center;">بیگمان این قرآن براهی که استوار تر است هدایت میکند</p>	1
<p style="text-align: center;">: (())</p> <p style="text-align: center;">(سورة الانبیاء ایه 10)</p> <p style="text-align: center;">بیگمان به شما کتابی فرستادیم که در آن پند شما است آیا نمیدانید</p>	2

<p style="text-align: center;">: (())</p> <p style="text-align: center;">(سورة الفرقان ايه 1)</p> <p style="text-align: center;">با برکت است آنکه فرقان را بر بنده ء خود نازل کرده است تا برای جها نیان هوشداری باشد</p>	3
<p style="text-align: center;">: (())</p> <p style="text-align: center;">(سورة الحجر ايه 9)</p> <p style="text-align: center;">با برکت است آنکه فرقان را بر بنده ء خود نازل کرده است تا برای جها نیان هوشداری باشد</p>	4
<p style="text-align: center;">: (())</p> <p style="text-align: center;">(سورة الحجر ايه 9)</p> <p style="text-align: center;">ما بیگمان قرآن را نازل کردیم وما بیگمان آنرا نگهبانیم</p>	5
<p style="text-align: center;">: (())</p> <p style="text-align: center;">(سورة الشعراء ايه 192)</p> <p style="text-align: center;">و حقا که این (قرآن) فرود آورده ء پروردگار عالمیان ست</p>	6
<p style="text-align: center;">: (())</p> <p style="text-align: center;">(سورة النساء ايه 174)</p> <p style="text-align: center;">ای مردم به تحقیق حجتی از جانب پروردگار شما آمده و بسوی شما روشنایی آشکار را فرستادیم</p>	7

: (())	8 9 10 11
: (()) (سورة یونس ایه 57) ای مردم بیگمان برای شما از جانب پروردگار شما پندی آمده است و شفای برای آنچه در سینه های شما است و هدایت و رحمتی است برای مؤمنان	
: (()) (سورة الأنعام ایه 92) و این کتابی است که ما آنرا فرو فرستادیم با برکت و تصدیق کننده ء آن ((کتبی)) که پیش از آن بود	12
: (()) (سورة المائدة ایه 15) برای شما بیگمان از نزد خداوند نور و کتاب واضح آمده است	13
: (()) (سورة البقرة ایه 97) تصدیق کننده کلامی است که قبل (از آمدن وحی به تو) نازل شده بود، رهنما و بشارت دهنده است برای مؤمنان	14
: (()) (سورة فصلت ایه 41) و بیگمان کتابیست نهایت پیروزمند	15

: (())	16
(سورة البروج ايه 21) بنکه این قرآنی است مجید (با شکوه و با عظمت)	
: (())	17
● (سورة فصلت ايه 3 و 4) کتابی است که در آیات (هر مطلبی) جدا (بیان) شده است ، قرآنی است عربی برای قومیکه میدانند بشارت دهنده و بیم دهنده	18
: (())	19
(سورة التوبة ايه 6) تا کلام خدا را بشنود	
: (())	20
(سورة لقمان ايه 2) اینها آیات کتاب با حکمت است	

(46) ()

(55) ()

() - 1 (67 - 69)

جمع و ترتیب قرآن مجید

1:- جمع آوری قرآن مجید در عهد آنحضرت، صلی الله علیه وسلم

(۱۷)

(۱۶)

(۱۹)

(۱۸)

(سورة القيامة)

زبان را به (خواندن) قرآن حرکت مده تا (بدین وسیله) بآن شتاب کنی. واقعاً جمع نمودن آن و جاری شدن آن بر زبان تو بر عهده ما است پس وقتی که آنرا خواندیم، خواندن آنرا پیروی کن، سپس بیگمان توضیح آن (نیز) بر عهده ما است

)

.(

:

):

() .

:

:

.

.

.

.

2:- جمع آوری قرآن مجید در دوره ء خلیفه ء اول
حضرت ابو بکر صدیق رضی الله عنه

3:- جمع آوری قرآنکریم در زمان خلیفه ء سوم حضرت عثمان رضی الله عنه

.):
(

:

(۲۵)

سورت های مکی ومدنی

سورت های مکی

(())

(())

:

:-:1

153 -151 ...

:

:-:2

⋮

:-:1

.

:-:2

.

()

()

:-:3

(())

) ()

.

(...)

-:4

.

-:5

.

(- - :

-:6

.

.

-:7

-:8

-

-

:

.

.

:	:
:	:

-:1

.

-:2

.

()

-:3

.

-:4

-:5

()

-:6

-:7

فضایل قرآن مجید

:

1-:)) : ((() :
:

)) :

)) -:2

(.) ((.

) ())):

((((

))

-:3

() .(()

:

))

.((

()

:-4
)

((
)

()):)

.
:(:

:-5

):

((
)
:

()
:(

2-: _____

:

(((108)

(خداوند پاکانر دوست میدارد).

3-: _____

4-: _____

:

(((98)

(چون قرآن را میخوانی از شیطان رانده شده بخداوند پناه به بر).

5:-

:

() ()

(قرآن را بخوانید و گریه کنید اگر گریه نکردید (گریه آتان نیامد) خود را گریه دهید).

6:-

:

() () (4)

(قرآن را با و تائی و تأمل بخوان).

:

(()) ()

(() ())

پامبر اسلام صلی الله علیه وسلم اجازه خواست که در یک شب

تمام

()

:

)

() ((

)

:

()

)

(

)

(

()

(

7:-

:

(

)

()

سوره های قرآن از ناحیه طول و قصر به چهار نوع تقسیم گردیده است :

1-: :

:

- - - -

.

2-: :

(100)

(100)

3-: :

.

4-: :

()

.

-

.

. () ()

. () () :

. () () :

سجده های تلاوت

:

206	1
15	2
50	3
109	4
58	5
18	6
26	7
26	8
15	9
24	10
38	11
62	12
21	13
19	14

تجوید

تعریف تجوید:

حروف هجای الفبای زبان عربی

()

(28)

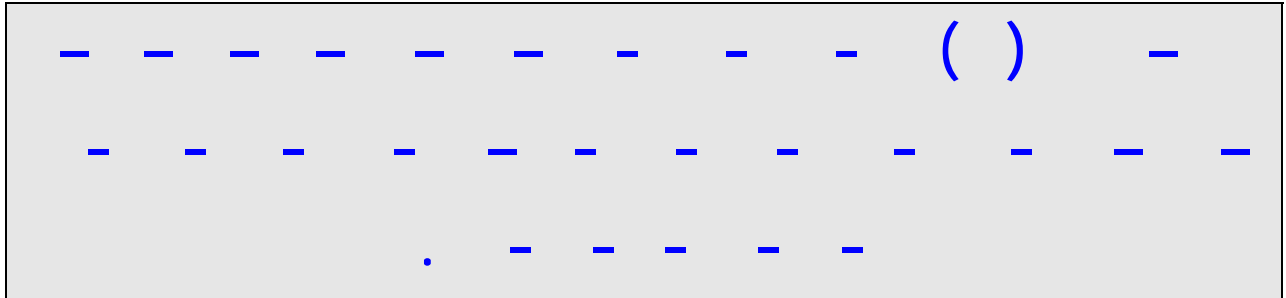
(29)

()

()

()

:

:

1 :-

()

2 :-

(())

(())

:

:

((- - -)) (-)

)

((- -))

(

:

(-)

.(- - -) :

(32)

:

-: 1

-: 2

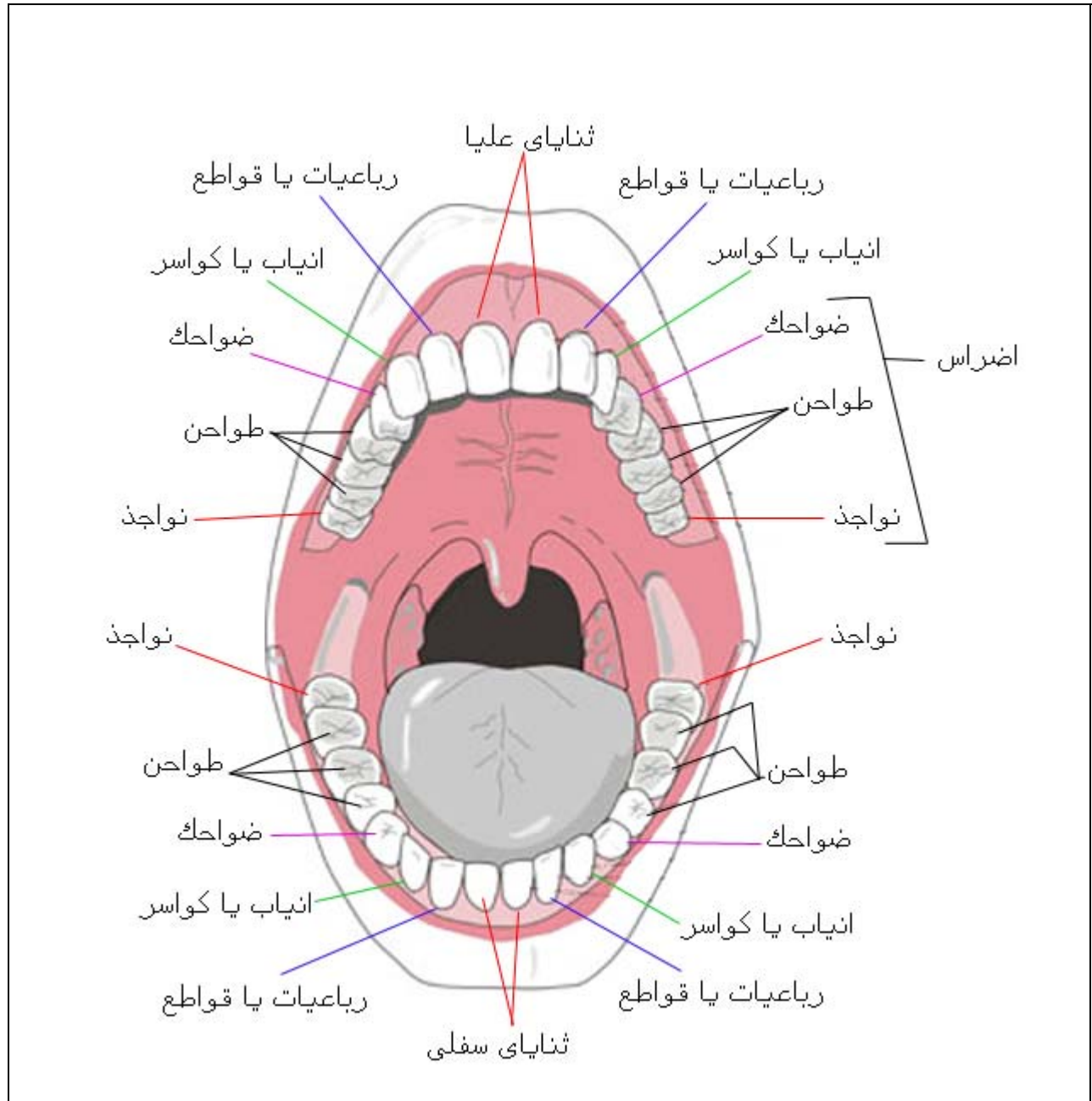
-: 3

-: 4

5 :- :

6 :- :

7 :- () :

مخارج حروف

: :

- :)) . - - -

: :

(17)

اول:- محل مخارج

- - - -)) () : -: 1

.((-

)): (18) : -: 2

.((

.(()) : -: 3

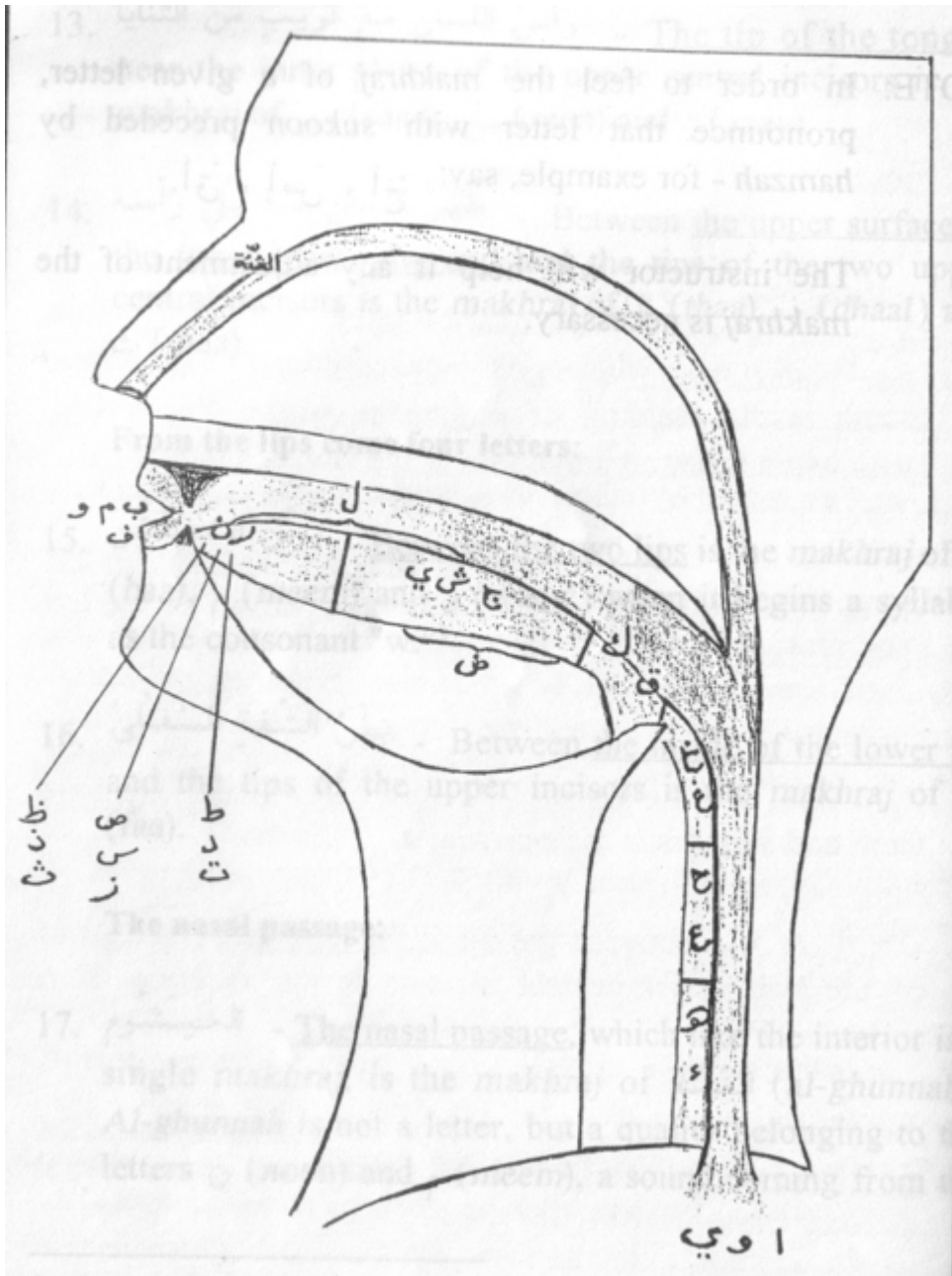
. (()) : -: 4

. (()) : (()) -: 5

دوم:- مخرج تفصیلی

(17)

:	1
.	2
:	3
.	4
:	5
.	6
:	7
.	8
:	9
.	10
:	11
.	12
:	13
.	14
() :	15
.	16
.() :	17

صفات حروف

.

.

:

1- :

:

(()) :

()

2- :

((:

))

(19)

((

3- :

:

:

(8)

()

: -:4

: () (()) :
(())

: -:5

:) :
(()) (5) .((

: -:6

. (())
.(()) () :

: -:7

. () () ()
) : (22)

.((

: -:8

() () (())
: (4) .
) : (())
.((

9- :

() ()
: (25)
(())

10- :

(6)
((- - - -))

11- :

(23)
((

12- :

(()) (5)

13- :

(()): (3)
(()):

14- :

() :-15 :

(2) . : :-16 :
(-)

:-17 :
()
(()):
() :-18 :

احکام میم ساکن و مشدد

میم ساکن سه حکم دارد : ادغام – اظهار – اخفاء .

:-1 ((-))

((: :-2

3-:

((- -)):

احكام تنوين و نون ساكن

ميان تنوين و نون ساكن چهار فرق است :

1-:

2-:

3-:

4-:

تنوین و نون ساکن چهار حالت دارد :

1:- اظهار :

(6)

·
:
- - - - -
·

2:- ادغام :

·
(- - - - -) ()
·
[redacted] (- - -) ()
· [redacted] (-) ()
· - - -
· - :

3:- اخفاء :

) :

(

4: - انقلاب :

احکام مد

⋮

():

انواع مد

() :

-:

)

(()

()

-:

(4-1)

() :

-:1

-:2

3-: [redacted]

()
- - - :

4-: [redacted]

5-: [redacted]

(- :

6-: [redacted]

() (- -) ():

7-: [redacted]

(- -) - - - :

ادغام

1-: [yellow]

- - - :

) () :-2

(:-1

- : . (- - - - -) :

- :-2

- - - - : ((- - -))

- :-3

((- - -)) :

- - - - :

غنه

:

- -

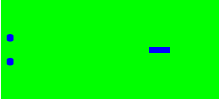
.

احكام لام

:

-

- - :

· - - - :

احكام راء

: (12) : -

- :1
- :2
- :3
- :4
- :5
- :6
- :7
- :8
- :9
- :10 ()
- :11 ()
- :12 ()

:-

-:1

-:2

-:3

-:4

-:5

-:6

(1) -:7

(1) :

:-

-

-:1

-:2

-:3

-:4

-:5

:-

-:1

-:2

-:3

() - (-)
 (6) : -
 . (: -
 . : -
 . () : -:1
 . () : -:2
 . () : -:3
 . () : -

وقف های قرآن مجید و علامات آن

: .
 . (5) .
 : -:1
 (()) () . :
 (())
 : -:2
 (()) :
 ()
 : -:3

4-:

)) _ (()) : .
(()) (()) ((

5-:

علامات وقف

1- ()

2- ()

3- ()

4- ()

5- ()

6- ()

() -7

() -8

() () -9.

:

()

18:1 ()

36:52 ()

75:27 ()

83:14 ()

() 68:28 ()

() -10

() -11

() -12

(())

(())

آشنائی با تلاوت کلام اللہ مجید چاپ عربستان سعودی

()

.

:

(- -)

() -:1

:

.

-

() -:2

.

:

() -:3

.

:

() ()

-:4

-

:

()

-:5

-

-

-

:

.

- 6- ()
- ((()
- 7- ()
- 8- ()
- 9- - :
- 10- () ()
- () ()
- 11- ()
- (1) ():
- 12- (_)
- 13- (*)
- 14- .
- ↑

◇ -:15

:

.

.

:

() -:16

()

:

() -:17

()

() () :

.

(∴ ∴) -:18

:

.

(())

آشنائی با آثار مؤلف

دكتور نظام الدين " نافع "

—
:

- :1 .
- :2 . () .
- :3 . () .
- :4 .
- :5 .
- :6 () .
- :7 .
- :8 .
- :9 .
- :10 .
- :11 .
- :12 .
- :13 .
- :14 () .
- :15 .
- :16 . () .

.....-:17
.....

.....-:18

.....-:19

.....-:20

.....-:21

.....-:22

.....-:23

.....-:24

.....-:25

.....-:26

.....-:27

.....-:29

.....-:30

- . -:1
- . -:2
- . :3
- . (()) -:4
- . -:5
- . -:6
- . -:7
- . -:8
- . - 9
- . -:10
- . -:11
- . -:12
- . -:13
- . -:14
- . -:15
- . -:16
- . -:17
- . -:18
- . -:19